

ГРОШІ

Банки реагують на кризу

Андрій НІКІТІН,
директор Рейтингового агентства
«Стандарт-Рейтинг» (Україна)

ФІНАНСИ. 14 грудня 2020 року Рейтингове агентство «Стандарт-Рейтинг» (Україна) опублікувало 31-й рейтинг надійності банківських депозитів на основі публічної інформації. У рейтингу за підсумками дев'яти місяців 2020-го взяла участь 56 із 60 банків, за даними яких проводило моніторинг агентство. Усі чотири банки за участю держави у капіталі завершили цей період із прибутком, найвищі показники були, як і за підсумками 2019 року, у ПриватБанку.

Усі чотири банки з державною часткою, які активно працюють у роздрібному бізнесі, увійшли у групу банків з надійними депозитами. Серед держбанків найуспішнішим виявився ПриватБанк, який впевнено увійшов до ТОП-5 банків з надійними депозитами. За 2019 рік прибуток банку становив 32,609 млрд грн, а за 9 місяців 2020 року — 21,279 млрд грн. Чистий процентний дохід ПриватБанку за 2019 рік становив 19,667 млрд грн, а за перші дев'ять місяців 2020-го — 15,847 млрд грн. Співвідношення між чистим комісійним доходом і чистим процентним доходом банку за підсумками дев'яти місяців 2020 року становило 82,04%. Діяльність банку залишалася прибутковою.

Хороші результати показав Укргазбанк. Станом на 01.10.2020 року частка NPL у кредитному портфелі банку становила 15,84%. Банк, за даними НБУ, завершив дев'ять місяців 2020 року із прибутком 685,188 млн грн.

Ощадбанк, як і раніше, показав скромніші результати, але його ді-

яльність також була прибутковою. Частка проблемних кредитів у кредитному портфелі Ощадбанку на початок четвертого кварталу 2020 року становила 53,18%. Агентство нагадує, що за 2019 рік частка поганих кредитів в Ощадбанку знизилася на 10,44 п.п., а за перші дев'ять місяців 2020 року частка проблемних кредитів в Ощадбанку знизилася на 3,67 процентних пункти.

Укресімбанк завершив перші три квартали 2020-го із чистим процентним доходом на рівні 751,241 млн грн та чистим комісійним доходом 576,77 млн грн. Збиткову роботу банку 2020 року було зумовлено, ймовірно, списанням проблемних кредитів. За дев'ять місяців 2020 року частка NPL у кредитному портфелі банку знизилася на 7,03 п.п., до 51,27%.

Традиційно перше місце в рейтингу надійності банківських депозитів посідає Райффайзен Банк Аваль. За дев'ять місяців 2020 року він отримав чистий прибуток у сумі 3,121 млрд грн. Станом на 01.10.2020 року частка NPL у кредитному портфелі банку становила всього 7,55%, що, як і раніше, в рази менше від середньоринкового показника рівня NPL у кредитному портфелі банків.

Понад два роки до ТОП-10 лідерів рейтингу входить ГЛОБУС БАНК. За даними НБУ, його чистий прибуток за дев'ять місяців 2020 року становив 119,24 млн грн, а чистий процентний дохід — 203,312 млн грн. Банк показує стійку тенденцію зростання доходів попри охолодження ділової активності в Україні. Частка проблемних кредитів (NPL) у портфелі банку має позитивну тенденцію до зменшення. На 01.10.2020 вона становила 13,32%, на 01.11.2020

— 10,59%, а на 01.12.2020 — лише 6,90%, що в рази менше, ніж у середньому в банках, які брали участь у рейтингу.

Традиційно до банків із найнадійнішим рівнем депозитів увійшов Forward Bank. За даними НБУ, його чистий процентний дохід за дев'ять місяців 2020 року становив 226,183 млн грн, а чистий комісійний дохід — 32,527 млн грн. За перші

три квартали 2020-го Forward Bank знизив рівень NPL на 30,59 п.п. до 9,91%. На 01.10.2020 року рівень NPL банку був у 2,2 раза нижчим за середнє значення цього показника серед банків, які брали участь у рейтингу.

Попри значне уповільнення глобальної економіки через вірусну загрозу, яке прогнозують на 2021 рік, банківський сектор України го-

товий до негативного сценарію перебігу подій. Однак агентство очікує погіршення ситуації на кредитному ринку і зростання частки проблемних кредитів у банківських портфелях. У третьому кварталі банки ще рухалися за інерцією і багато з них показали зниження частки NPL, хоч прибутки банківського сектору скорочувалися здебільшого за рахунок збільшення резервів за кредитами.

Фактично зростання резервів показує, що якість кредитних портфелів погіршується, але ситуація не критична, щоб вплинути на рівень NPL у секторі загалом.

Агентство припускає, що номінально за підсумками 2020 року рівень NPL буде знижено у банківській системі за рахунок розчищення банківських балансів у державних банках. Для приватних та іноземних банків номінальне покращення статистики може не вплинути на реальну якість портфелів, яка залежатиме від того сценарію, за яким буде введено локдаун у січні 2021 року.

Найбільш негативний вплив кризи відчуватиметься у звітності банків за підсумками 2020 року. Підсумки, які нині показують банки за дев'ять місяців 2020-го, демонструють, що банківська система все ще прибуткова і рухається за інерцією, маючи певний запас міцності.

Як і раніше, агентство вважає, що згорання економічної активності в Україні відбулося дуже швидко, а відновлення буде повільним і не в повному обсязі до другої хвилі захворюваності. Саме до такого сценарію потрібно готуватися більшості економічних агентів, які працюють на кредитному ринку.

ТОП-13 банків з найвищим рівнем рейтингу надійності депозитів

№ п/п	Назва банку	Рівень рейтингу депозитів	Підсумкова рейтингова оцінка у балах
1	АТ «РАЙФФАЙЗЕН БАНК АВАЛЬ»	rd.1 (pi)	10,1374
2	АТ «КРЕДОБАНК»	rd.1 (pi)	9,9829
3	АТ «КРЕДІ АГРИКОЛЬ БАНК»	rd.1 (pi)	9,8538
4	АТ «УКРСІББАНК»	rd.1 (pi)	9,6583
5	АТ КБ «ПРИВАТБАНК»	rd.1 (pi)	9,5313
6	АБ «УКРГАЗБАНК»	rd.1 (pi)	9,3311
7	АТ «КБ «ГЛОБУС»	rd.1 (pi)	9,2933
8	АТ «БАНК ФОРВАРД»	rd.1 (pi)	9,0046
9	АТ «ІДЕЯ БАНК»	rd.1 (pi)	8,9087
10	АТ «УКРЕКСІМБАНК»	rd.1 (pi)	8,8218
11	АТ «ПРОКРЕДИТ БАНК»	rd.1 (pi)	8,7096
12	АТ «ОЩАДБАНК»	rd.1 (pi)	8,2890
13	АТ «АЛЬФА-БАНК»	rd.1 (pi)	8,2312

Джерело: дані Рейтингового агентства «Стандарт-Рейтинг»

Примітка: Оцінку банківських депозитів слід сприймати як думку аналітиків РА «Стандарт-Рейтинг» (Україна) про надійність банківського депозиту. Ця думка не є рекомендацією до придбання банківських послуг або вкладення коштів у конкретні банки. Рейтинг розраховано на основі даних, які агентство вважає достовірними. Диференціація рейтингової оцінки проведена щодо середніх значень числових чинників, які брали до уваги під час оцінювання. Рівень рейтингу визначає не місце в таблиці, а рейтингова оцінка. У разі розбіжності даних НБУ і даних квартального (річного) звіту банку перевагу надавали квартальним даним НБУ. Порівнюючи результати рейтингів за перший квартал та перше півріччя 2017 року, дев'ять місяців 2017-го, 2017-й, а також за перший квартал та перше півріччя 2018-го, слід враховувати, що їх розраховували за методикою, в яку вносили зміни в лютому і травні 2017 року, також змінювався формат надання банками публічних даних через вебсайт НБУ. Рейтинг розраховували за даними дев'яти місяців 2020 року. Однак якщо агентству стало відомо про будь-які важливі чинники, що впливають на депозити банку аж до 8 грудня 2020-го включно, їх враховували під час оцінювання.

ДОКУМЕНТИ

УКАЗ ПРЕЗИДЕНТА УКРАЇНИ

Про заходи у зв'язку з 80-ми роковинами трагедії Бабиного Яру та додаткові заходи щодо подальшого розвитку Національного історико-меморіального заповідника «Бабин Яр»

З метою гідного вшанування пам'яті жертв злочинів, скоєних нацистами під час окупації міста Києва, та у зв'язку з 80-ми роковинами від початку трагічних подій у Бабиному Яру — масового вбивства євреїв, українців, ромів та осіб інших національностей, подальшого розвитку Національного історико-меморіального заповідника «Бабин Яр» **ПОСТАНОВЛЯЮ:**

- Внести до Указу Президента України від 20 жовтня 2017 року № 331 «Про додаткові заходи щодо перспективного розвитку Національного історико-меморіального заповідника «Бабин Яр» такі зміни:
  - на часткову зміну статті 1 визначити співголовами Організаційного комітету з питань перспективного розвитку Національного історико-меморіального заповідника «Бабин Яр» Прем'єр-міністра України і Керівника Офісу Президента України;
  - на зміну статті 2 затвердити новий персональний склад Організаційного комітету з питань перспективного розвитку Національного історико-меморіального заповідника «Бабин Яр» (додається).
- Підтримати ініціативу громадськості, благодійників щодо створення в м. Києві (урочище Бабин Яр) Меморіалу Голокосту «Бабин Яр». Керівникові Офісу Президента України забезпечувати взаємодію з громадськістю та благодійниками у питанні увічнення пам'яті загиблих у Бабиному Яру.
- Кабінету Міністрів України:
  - розробити з урахуванням пропозицій Організаційного комітету з питань перспективного розвитку Національного історико-меморіального заповідника «Бабин Яр» (далі — Організаційний комітет) та затвердити план заходів у зв'язку з 80-ми роковинами трагедії Бабиного Яру, передбачивши, зокрема, заходи щодо:
    - вирішення нагальних питань розвитку Національного історико-меморіального заповідника «Бабин Яр», у тому числі:
      - встановлення композиційних елементів Алеї Праведників;
      - можливості розширення зон охорони Національного історико-меморіального заповідника «Бабин Яр», реалізації на території Заповідника та в межах зон його охорони проєктів меморіалізації та музєфікації;
      - завершення облаштування меморіального музею пам'яті жертв трагедії Бабиного Яру у будівлі по вул. Ілленка, 44, у м. Києві;
      - створення умов для залучення додаткових джерел фінансування діяльності Національного історико-меморіального заповідника «Бабин Яр», здійснення із залученням благодійних організацій комплексного благоустрою Заповідника;
    - проведення за участю представників органів виконавчої влади, органів місцевого самоврядування, громадськості, єврейських організацій, у тому числі міжнародних, духовенства, народних депутатів України, високих іноземних гостей та дипломатичного корпусу іноземних держав жалобних заходів на території Національного історико-меморіального заповідника «Бабин Яр»;
    - організації міжнародної наукової конференції (вебконференції), присвяченої роковинам трагедії Бабиного Яру та увічненню пам'яті її жертв, публікації матеріалів заходу;
    - проведення, зокрема з використанням онлайн-формату, у закладах освіти, військових частинах, закладах культури тематичних уроків, лекцій, бесід, виставок, експозицій, інших заходів про трагічні події у Бабиному Яру;
    - організації випуску серії видань, присвячених трагедії Бабиного Яру, розроблення та впровадження тематичних інформаційних програм, медійних заходів, створення художнього та документальних фільмів;
    - здійснення пошукової роботи стосовно загиблих у Бабиному Яру, увічнення пам'яті про них;
    - координації за участю Організаційного комітету заходів щодо увічнення пам'яті

жертв трагедії Бабиного Яру, що реалізуються відповідними ініціативними групами;
 2) забезпечити широке висвітлення заходів у зв'язку з 80-ми роковинами трагедії Бабиного Яру;
 3) ужити в межах компетенції заходів із забезпечення порядку, безпеки та дотримання прав громадян під час проведення заходів у зв'язку з 80-ми роковинами трагедії Бабиного Яру;
 4) забезпечити в установленому порядку фінансування витрат на організацію та проведення заходів, передбачених цим Указом.
 4. Міністерству закордонних справ України:
 провести роботу із залучення до участі у заходах у зв'язку з 80-ми роковинами трагедії Бабиного Яру іноземних гостей, представників дипломатичного корпусу іноземних держав;
 забезпечити проведення закордонними дипломатичними установами України заходів за участю представників української громадськості за кордоном у зв'язку з 80-ми роковинами трагедії Бабиного Яру.
 5. Цей Указ набирає чинності з дня його опублікування.

Президент України В. ЗЕЛЕНСЬКИЙ

м. Київ
 15 грудня 2020 року
 № 567/2020

ЗАТВЕРДЖЕНО
 Указом Президента України
 від 20 жовтня 2017 року № 331/2017
 (в редакції Указу Президента України
 від 15 грудня 2020 року № 567/2020)

СКЛАД

Організаційного комітету з питань перспективного розвитку Національного історико-меморіального заповідника «Бабин Яр»

- ШМИГАЛЬ Денис Анатолійович — Прем'єр-міністр України, співголова Організаційного комітету
 ЄРМАК Андрій Борисович — Керівник Офісу Президента України, співголова Організаційного комітету
 КОСТЮК Юрій Юрійович — Заступник Керівника Офісу Президента України, заступник співголови Організаційного комітету
 ЯКОВЕВ Максим Ігорович — генеральний директор благодійної організації «Благодійний фонд «Меморіал Голокосту «Бабин Яр», заступник співголови Організаційного комітету (за згодою)
 АДАМОВСЬКИЙ Андрій Григорович — співпрезидент Асоціації єврейських організацій та общин України (Ваад України) (за згодою)
 АСМАН Моше Реувен — головний рабин Києва і України релігійного управління «Всеукраїнський конгрес єврейських релігійних громад» (за згодою)
 БАКАНОВ Іван Геннадійович — Голова Служби безпеки України
 БЛАЙХ Яков Дов — головний рабин Києва та України, президент релігійної організації «Об'єднання єврейських релігійних організацій України» (за згодою)
 БОГУЦЬКИЙ Олександр Андрійович — президент товариства з обмеженою відповідальністю «Старлайт медіа» (за згодою)
 ВАСИЛЕНКО Ксенія Микитівна — шеф-редактор інтернет-видання «Лівий берег» (за згодою)
 ГЛАЗУНОВ Борис Іванович — директор Національного історико-меморіального заповідника «Бабин Яр» (за згодою)
 ГОВОРОВА Олена Іванівна — депутат Київської міської ради (за згодою)
 ГОРДОН Дмитро Ілліч — журналіст, письменник, засновник видання «Гордон» (за згодою)
 ГРИГОРЧЕНКО Петро Дмитрович — президент Всеукраїнської спілки громадських організацій «Конгрес ромен України» (за згодою)
 ГУДИМА Анастасія Валеріївна — керівниця Координаційного центру мовлення національних меншин Національної суспільної телерадіокомпанії України (за згодою)
 ГУТЦАЙТ Вадим Маркович — Міністр молоді та спорту України
 ДАНІЛОВ Олександр М'ячеславович — Секретар Ради національної безпеки і оборони України
 ДРОБОВИЧ Антон Едуардович — Голова Українського інституту національної пам'яті
 ДУХОВНИЙ Олександр Леонідович — головний рабин Києва і України громад прогресивного іудаїзму (за згодою)

- ЖУЛИНСЬКИЙ Микола Григорович — директор Інституту літератури імені Тараса Шевченка НАН України (за згодою)
 ЗАБАРКО Борис Михайлович — голова громадської організації «Асоціація євреїв — колишніх в'язнів гетто і нацистських концтаборів» (за згодою)
 ЄЛЬЧЕНКО Володимир Юрійович — Надзвичайний і Повноважний Посол України в Сполучених Штатах Америки
 ІОУФЕ Фаїна Марківна — директор Всеукраїнської спілки громадських організацій «Єврейська конфедерація України» (за згодою)
 КАЦ Яков — головний редактор «The Jerusalem Post» (за згодою)
 КЛИЧКО Віталій Володимирович — голова Київської міської державної адміністрації
 КОРНИЙЧУК Євген Володимирович — Надзвичайний і Повноважний Посол України в Державі Ізраїль
 КРАВЧУК Леонід Макарович — Президент України у 1991 — 1994 роках
 КУКОВАЛЬСЬКА Неля Михайлівна — генеральний директор Національного заповідника «Софія Київська» (за згодою)
 КУЛБЕА Дмитро Іванович — Міністр закордонних справ України
 ЛЮН Джозел — Надзвичайний і Повноважний Посол Держави Ізраїль в Україні (за згодою)
 ЛОЗНИЦЯ Сергій Володимирович — кінорежисер, сценарист (за згодою)
 МАРЧЕНКО Сергій Михайлович — Міністр фінансів України
 МЕЛЬНИК Андрій Ярославович — Надзвичайний і Повноважний Посол України у Федеративній Республіці Німеччина
 МІШИВ В'ячеслав Данилович — директор комунального некомерційного підприємства «Клінічна лікарня «Психіатрія» виконавчого органу Київської міської ради (Київської міської державної адміністрації) (за згодою)
 МУСАЄВА Сєвіль Хайретдінівна — головний редактор інтернет-видання «Українська правда» (за згодою)
 НАЛИВАЙКО Олег Ігорович — Голова Державного комітету телебачення і радіомовлення України
 ОМЕЛЬЧЕНКО Вадим Володимирович — Надзвичайний і Повноважний Посол України у Французькій Республіці
 ПАХОЛЬЧУК Ярослав Валерійович — генеральний директор товариства з обмеженою відповідальністю «Телерадіокомпанія «Студія 1+1» (за згодою)
 ПРИСТАЙКО Вадим Володимирович — Надзвичайний і Повноважний Посол України у Сполученому Королівстві Великої Британії і Північній Ірландії
 ПРОСОП Рон — Постійний Представник Держави Ізраїль в ООН (2011 — 2015), керівник міжнародного інституту дипломатії Абби Евена (за згодою)
 РОЗЕН Джек — голова Американського єврейського конгресу (за згодою)
 РУТМАН Рафаель — рабин, Федерація єврейських громад України (за згодою)
 СТЕФАНЧУК Руслан Олександрович — Перший заступник Голови Верховної Ради України (за згодою)
 СУГАК Юрій Олександрович — головний редактор «Новинної Групи Україна» (за згодою)
 ТИМОШЕНКО Кирило Владленович — Заступник Керівника Офісу Президента України
 ТКАЧЕНКО Олександр Владиславович — Міністр культури та інформаційної політики України
 ФЕДОРОВ Михайло Альбертович — Віце-прем'єр-міністр України — Міністр цифрової трансформації України
 ФЕЛЬДБЛЮМ Павло Самуєлович — голова піклувальної ради релігійної організації «Об'єднання єврейських релігійних організацій України» (за згодою)
 ХОЕНЛЕЙН Малкольм — виконавчий директор Конференції президентів провідних американських єврейських організацій (за згодою)
 ЧЕРНИШОВ Олександр Михайлович — Міністр розвитку громад та територій України
 ШКАРЛЕТ Сергій Миколайович — заступник Міністра освіти і науки України з питань європейської інтеграції
 ЩАРАНСЬКИЙ Натан — голова Наглядової Ради благодійної організації «Благодійний фонд «Меморіал Голокосту «Бабин Яр» (за згодою)
 ЩУПАК Ігор Якович — директор благодійної організації «Благодійний фонд «Український інститут вивчення Голокосту «Ткума» («Відродження»)» (за згодою).

Керівник Офісу Президента України А. ЄРМАК